

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Факультет психології і соціології
Кафедра соціальної педагогіки**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

**МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської науково-практичної конференції
МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ**

Харків, 2016

ЗМІСТ СОЦІАЛЬНО- ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ

У сучасних умовах своєчасна діагностика, підтримка та соціалізація обдарованих дітей, як генетичного фонду країни, стають пріоритетним завданням держави і суспільства в цілому. Аналіз наукової літератури засвідчує, що проблемі обдарованості приділяється належна увага, зокрема таким її аспектам, як проблема індивідуальних відмінностей особистості (Б. Ананьєв, Л. Виготський, С. Рубінштейн); вияв і розвиток обдарованості учнів (О. Бевз, В. Крутецький, О. Кульчицька, В. Тадеєв, Б. Теплов); педагогічна робота з обдарованими дітьми (Є. Аксьонова, В. Алфімов, О. Матюшкін, О. Савенков, Д. Сиск, В. Юркевич).

Обдарована дитина – це дитина, яка значно випереджує своїх ровесників у розумовому розвитку та демонструє загальну (здібності до різних галузей діяльності) або спеціальну (музичну, художню, технічну, психомоторну, соціальну та ін.) обдарованість.

На основі проведеного наукового дослідження, можемо зробити висновок, що соціально-педагогічна діяльність з обдарованими дітьми повинна здійснюватися у двох напрямках – робота з дорослими (вчителі, батьки), робота з дитиною (у тому числі з класним колективом) та мати на меті створення умов для реалізації інтересів і життєво необхідних потреб, орієнтуючись на загальнолюдські цінності, гуманізм, стимулювання обдарованих дітей на розвиток їх особистісних сил тощо. На основі цього соціальному педагогу необхідно мати знання та уміння виявляти здібності та проводити корекційне виховання; налагоджувати зв'язки з батьками; налагоджувати взаємодію з обдарованою дитиною; підтримувати постійний зв'язок з викладачами; здійснювати правовий захист; організовувати творчу діяльність у позакласній та позашкільній роботі.

Душенко М.С.

ТЕХНОЛОГІЯ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З ПІДЛІТКАМИ З БАГАТОДІТНИХ РОДИН У ЗНЗ

У підлітків з багатодітних родин виникає низка проблем, що пов'язані з проведення дозвілля, соціальним вихованням, адаптацією дитини до суспільства, низьким рівнем освіти, непорозумінням з батьками та багато інших. Робота соціального педагога з підлітками в ЗНЗ спрямована на виявлення проблем і допомоги в їх вирішенні.

Аналіз соціально-педагогічної літератури дозволив виявити, що проблема роботи соціального педагога з дітьми з багатодітних родин досліджується в

працях Ю. Василькової, М. Галагузової, А. Капської, І. Минович, М. Шакурової.

Узагальнення наукових здобутків визначених вчених дозволило розробити технологію роботи соціального педагога з підлітками з багатодітних родин у ЗНЗ «Майбутнє у твоїх руках». Метою технології є подолання соціальної дезадаптації дітей з багатодітних родин. Технологія складається з трьох етапів. *Перший етап*: підготовчий. Мета: проаналізувати літературу, визначити коло проблем, з якими найчастіше зустрічаються діти, підібрати діагностичний інструментарій для вивчення особливостей розвитку підлітків (виявлення рівня встигання за навчальними предметами; реалізація творчих здібностей дітей у дозвілльєвій діяльності); вивчення взаємовідносин в родині (міжособистісне спілкування батьків; спілкування з дітьми); вивчення економічного становища родини (працевлаштування батьків; матеріальна забезпеченість сім'ї). Добір методів для подолання виявлених проблем. *Другий етап*: основний. Методи роботи з підлітками: профілактика шкідливих звичок гра з елементами тренінгу «Скажи здоров'ю ТАК»; організація дозвілля дитини, індивідуальні бесіди «Моє життя у моїх руках»; лекція: «Досягнення успіху в житті людиною з багатодітної родини». *Третій етап*: підсумковий.

Єжова К.Ю.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КАЗКИ В СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ З СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ У ДНЗ

Сьогодні у процесі соціального виховання дошкільнят все частіше використовуються новітні методи, а до традиційних методів з використанням казки як засобу соціального виховання сучасні вихователі в дошкільних навчальних закладах звертаються все рідше.

Дослідженням питання соціального виховання дошкільників за допомогою казки займалися: К. Ушинський, Є. Фльорина, С. Русова, В. Сухомлинський, що високо оцінювали роль казок у вихованні та розвитку особистості дитини. Сучасні автори (Л. Бірюк, А. Богущ, І. Гавриш, Н. Карпинська, Т. Котик, Н. Насруллаєва, Ю. Руденко, Л. Таллер, Л. Фесенко, А. Шибицька) вивчали можливості використання казок у процесі розвитку мовлення дітей. Г. Бистрова, Т. Сергєєва, Є. Сизова, Т. Шуйська використовували казки в логопедичній роботі з дітьми. Психологи (О. Запорожець, Т. Зінкевич-Євстигнеєва, О. Кабачек, К. Крутій, Н. Маковецька, А. Осипова, О. Петрова, Д. Соколов, Л. Стрелкова) висвітлювали можливості використання казки з метою впливу на психічну сферу особистості дошкільника.

Узагальнення ідей вищезазначених науковців дозволило нам розробити комплексну програму соціально-педагогічної діяльності з соціального виховання старших дошкільників у ДНЗ засобами казки, що передбачає роботу за такими напрямками: зі старшими дошкільниками (заняття з використанням